

КОЛЕСНИК М. О., САЙДАКОВА Н. О.,
КОЗЛЮК Н. І., СЕВАСТЬЯНОВА Н. А.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ
НИРКОВОЮ ЗАМІСНОЮ ТЕРАПІЄЮ
ЗА 2006-2015 РОКИ
(СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ)**

ДУ «Інститут нефрології НАМН України»,
м. Київ, Україна

ВСТУП. Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна реальна статистична інформація щодо стану забезпечення населення України нирковою замісною терапією (НЗТ) з визначення її відповідності існуючим потребам. У роботі представлені дані моніторингу показників надання НЗТ нефрологічним хворим України за 2006-2015 рр.

МЕТА. Провести статистичний аналіз стану надання допомоги хворим на хронічну хворобу нирок (ХХН) V стадії методами НЗТ в Україні за 10 років.

МЕТОДИ. Використано дані Національного реєстру хворих на хронічну хворобу нирок за 2006-2015 рр., який щорічно формує ДУ «Інститут нефрології НАМН України». Статистичному аналізу піддавалися абсолютні дані і спеціальні показники, розраховані на мільйон відповідного населення, використовувалася система показників: абсолютний приріст (зменшення), темп приросту (зниження).

РЕЗУЛЬТАТИ. У 2015 р. в Україні методами НЗТ лікувались 7610 хворих на ХХН V, темп приросту до попереднього рівню становив 12,9%.

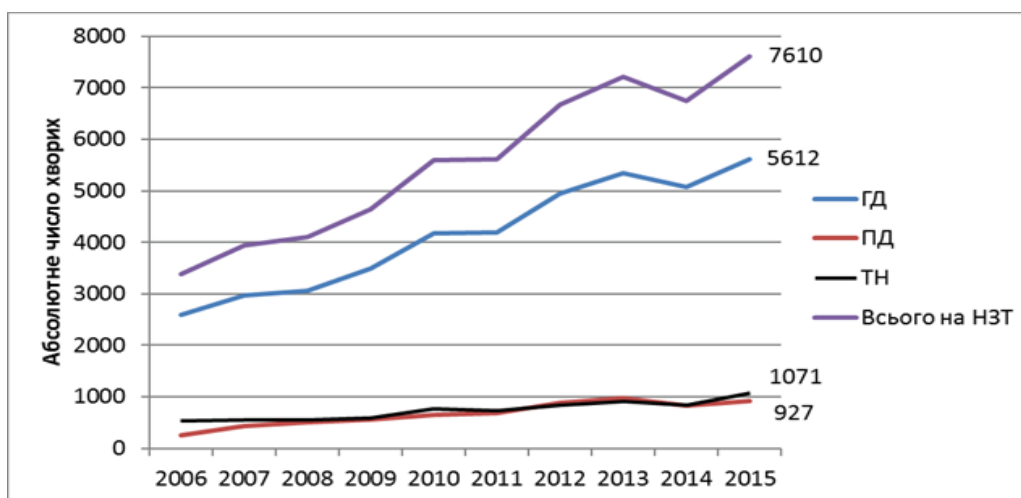

Рис. 1. Забезпеченість населення України нирковою замісною терапією в цілому та за окремими її видами в динаміці за 10 років (2006 – 2015 рр.)

Рівень забезпеченості на млн. населення за останні два роки зріс на 13,4% і у 2015 році становило 178 осіб; його коливання за 8 років перебувало в межах 0,8% (з 2010 р. до 2011 р.) – 20,8% (з 2009 р. до 2010 р.).

Кількість тих, хто вперше почав отримувати НЗТ у 2015 р. становила 1126 хворих, що більше, ніж у 2014 р. на 12,8% і в розрахунку на млн. населення становило 26 осіб. Загальну 10-ти річну динаміку зазначеного показника демонструють дані рис. 2.

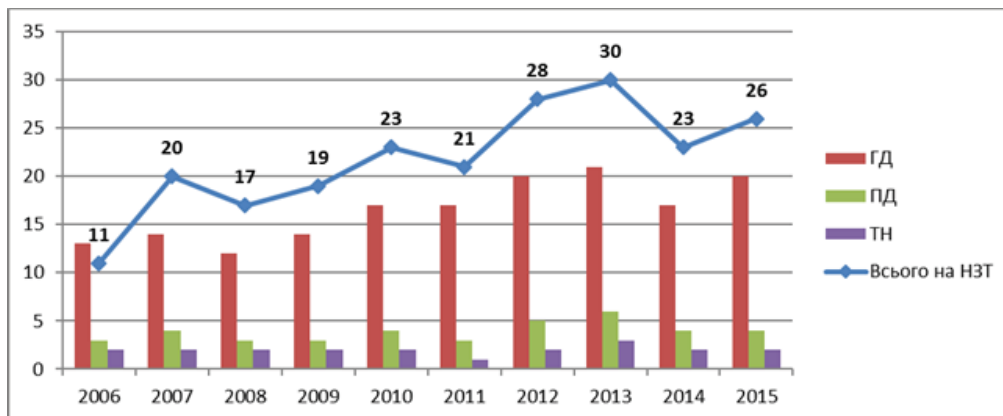

Рис. 2. Хворі, які вперше у 2015 р. розпочали лікування НЗТ в Україні (в розрахунку на 1 млн населення)

Хворі розподілились наступним чином. Із 1126 – 849 хворих (75,4%) почали отримувати гемодіаліз (ГД), 175 (15,5%) – перитонеальний діаліз (ПД) та 102 (9,1%) – була трансплантована нирка (ТН); що на млн. населення припадало 20 осіб 4 та 2 особи відповідно. Переважна більшість лікувалась діалізом, як серед усіх, так й вперше взятих на НЗТ. Так, у 2015 р. усього діалізом лікувалось 6539 пацієнтів із 7610 (85,9%), що було на 642 (10,9%) більше, ніж у 2014 році. Забезпеченість діалізом в цілому по Україні 153 на млн. населення з них на ГД та ПД припадає 5612 та 927 (85,8% та 14,2%), що на млн. – 132 та 22 хворих відповідно. Серед вперше взятих на ГД було 82,9% (849 із 1024) та 17,1% (175 із 1024) на ПД.

В загальній структурі діалізої терапії стійко домінує ГД, питома вага якого два останніх роки становить 85,8%. Проте, варто зазначити, що показник за 10 років зменшився, у 2006 р. він дорівнював 90,9%. Відповідно, що потребує позитивної оцінки, зросла частка ПД з 9,1% до 14,2% у 2015 році. Таку ж оцінку заслуговує факт приросту за останній рік (на 26,7%) кількості пацієнтів із функціонуючим нирковим трансплантатом; у 2015 р. їх було 1071 пацієнт проти 845 у 2014 р., а за 10 років їх збільшилось удвічі. На 1 млн. населення становило 25 осіб проти 12 у 2006 році. Проте, число проведених трансплантацій зменшилось на 3,8% по відношенню до 2014 р. і становило 102. Число операцій за рік стало більше на 6,2% (у 2015 р. – 102 проти 2006 р. – 96). Незначні коливання кількості операцій по рокам не відбилися на рівні забезпечення ними населення – показник практично не змінювався і дорівнював 2 особи на 1 млн. населення.

ВИСНОВКИ. Таким чином, приріст забезпеченості НЗТ хворих на ХХН V, що отримують програмний ГД склав у 2015 р. по відношенню до 2014 р. – 10,8% (5612 проти 5066), ПД – на 11,5%

(927 проти 831), ТН – на 26,7%. Представлені дані засвідчують позитивну динаміку у забезпеченості населення України окремими видами НЗТ, але не зменшують актуальності проблем НЗТ в країні. Позитивні тенденції, які висвітлені за текстом статті є наслідком професіоналізму та досвіду фахівців, які надають відповідну допомогу.